

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

סיפור פסל מיכה בראי סיפורי התורה (שיעור מס' 66)

ברוך קהת (baruhke@gmail.com)

חוקי ספר דברים

פסל מיכה (שופטים י"ז-י"ח)	נאומי משה (דברים)	
1	לא תעשוין ככל אשר אנחנו עושים פה היום איש כל הישר בעיניו (י"ב, ח) ... שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוה למען ייטב לך ולבניך אחריו עד עולם כי תעשה הטוב והישר בעיני ה' א-להיך (שם, כח)	בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה (י"ז, ו) ויאמר מיכה עתה ידעתי כי ייטיב ה' לי כי הנה לי הלוי לכהן (שם, יג)
2	וענו הלזים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם: ארוך האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו אמן (כ"ז, יד- טו)	ותאמר אמו ברוך בני לה'... ותאמר אמו הקדש הקדשתי את הכסף לה' מידי לבני לעשות פסל ומסכה... נתקח אמו מאתים כסף ותתנהו לצורף ויעשהו פסל ומסכה ויהי בבית מיכהו (י"ז, ג- ד)

כיבוש לשם/ליש

יהושע (י"ט, מ-מח)	שופטים (י"ח, א; כז-כט)
למטה בני דן למשפחתם יצא הגורל השביעי: ויהי גבול נתלתם צרעה ואשפתאול ועיר שמש... ויצא גבול בני דן מהם ויעלו בני דן וילחמו עם לשם וילכדו אותה ויכו אותה לפי חרב וירשו אותה וישבו בה ויקראו ללשם דן בשם דן אביהם: זאת נתלת מטה בני דן למשפחתם הערים האלה וסצריהן:	בנימיים ההם אין מלך בישראל ובימים ההם שקט הדני מבקש לו נחלה לשבת כי לא נפלה לו עד היום ההוא בתוך שבטי ישראל בנחלה... ויבאו על ליש על עם שקט ובטח ויכו אותם לפי חרב ואת העיר שרפו באש: ואין מציל כי רחוקה היא מצידון ודבר אין להם עם אדם והיא בעמק אשר לבית רחוב ויבנו את העיר וישבו בה: ויקראו שם העיר דן בשם דן אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם העיר לראשנה:

סיפורי משה

שופטים	שמות	
1	וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי... והנה נער בכה (ב', א-ו) ותלך בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה (שם, כב)	ויהי נער מבית לחם יהודה ממשפחת יהודה והוא לוי והוא גר שם: וילך האיש מהעיר מבית לחם היהודה לגור באשר ימצא (י"ז, ז-ח)
2	ויואל הלוי לשבת את האיש ויהי הנער לו כאחד מבניו (י"ז, יא)	ויואל משה לשבת את האיש ויתן את צפרה בתו למשה (ב', כא)

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

<p>ויבא אל הר הקא-להים הרבה... ויאמר משה אפרה נא ואראך את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה: ונראה ה' כי סר לראות ויקרא אליו א-להים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני: ויאמר אל תקרב הלאם... (ג', א-ה)</p>	<p>3 ויבאו הר אפרים עד בית מיכה וילינו שם: הנה עם בית מיכה והמה הפירו את קול הנער הלוי ויסורו שם ויאמרו לו מי הביאך הלאם ומה אתה עשה בנה ומה לך פה (י"ח, ב-ג)</p>
<p>קום עשה לנו אלהים... ויצר אתו בקרט ויעשהו עגל מסכה (ל"ב, א-ד) ויחר אף משה... ויקח את העגל אשר עשו וישרף באש (שם, יט-כ) ויגף ה' את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן (שם, לה)</p>	<p>4 ויעשהו פסל ומסכה (י"ז, ד) את אלהי אשר עשיתי (י"ח, כד) וישימו להם את פסל מיכה אשר עשה (י"ח, לא)</p>
<p>ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי לה' אלי ויאספו אליו כל בני לוי: ויאמר להם פה אמר ה' א-להי ישראל שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרבו: ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום ההוא כשלושת אלפי איש: ויאמר משה מלאו ידכם היום לה' כי איש בכנו ובאחיו ולמת עליכם היום ברכה (ל"ב, כו-כט)</p>	<p>5 וימלא את יד אחד מבניו ויהי לו לכהן (י"ז, ה) וימלא מיכה את יד הלוי ויהי לו הנער לכהן (י"ז, יב)</p>

סיפורי יצחק

בראשית	שופטים	
<p>והאיש משתאה לה מחריש לדעת ההצליח ה' דרכו אם לא (כ"ד, כא) ואבא היום אל העין ואמר ה' א-להי אדני אברכה אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי הלך עליה: הנה אנכי נצב על עין המים והנה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה השקיני נא מעט מים מכדך: ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכית ה' לכן אדני (שם, מב-מד)</p>	<p>1 ויאמרו לו שאל נא בא-להים ונדעה התצליח דרכנו אשר אנחנו הלכים עליה: ויאמר להם הפהן לכו לשלוש נכח ה' דרככם אשר תלכו בה (י"ח, ה-ו)</p>	
<p>אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי ואם לא יתנו לך והיית נקי מאלתי (כ"ד, מא) אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעמע וקבאתי עלי קללה ולא ברכה (כ"ז, יב) ויחרד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מפל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה (שם, לג)</p>	<p>2 ויאמר לאמו אלף ומאה הכסף אשר לקח לך ואתי ואת אלית וגם אמרת באזני הנה הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו ברוך בני לה' (י"ז, ב-ג)</p>	

סיפורי יעקב

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

שופטים	בראשית
1	ויאמר לון טוב תתני אתה לך מתתני אתה לאיש אחר שָׁבָה עַמְדִי (כ"ט, יט) והחלה את משפּרתי עֲשֵׂרֶת מְנִים (ל"א, ז)
2	ויקראו שם העיר דון בשם דון אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם העיר לראשנה (י"ח, ח, ט) (כט)
3	ויקראו שם העיר דון בשם דון אביהם אשר יולד לישראל ואולם ליש שם העיר לראשנה (י"ח, ח, ט) (כט)
4	ויאמרו קומה ונעלה עליהם כי ראינו את הארץ והנה טובה מאד ואתם מחשים אל תעצלו ללכת לכא לרשת את הארץ... ויסעו משם (י"ח, ט-יא)
5	ויאמר יעקב כאשר ראה מתנה א-להים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים (ל"ב, ג)
6	ויקראו שם המקום מחנים כי ראינו את הארץ והנה טובה מאד ואתם מחשים אל תעצלו ללכת לכא לרשת את הארץ... ויסעו משם (י"ח, ט-יא)
7	ויאמר לאמו אלף ומאה הפסד אשר לקח לך... אני לקחתיו... ותקח אמו מאתים פסד ותתנהו לצורף ויעשהו פסל ומסכה... ויעש אפוד ותרפים (י"ז, א-ה) ואלה באו בית מיכה ויקחו את פסל האפוד ואת התרפים ואת המסכה... וייטב לב הפהן ויקח את האפוד ואת התרפים ואת הפסל (י"ח, יח-כ)
8	המה הרחיקו מבית מיכה והאנשים אשר בבתי אשר עם בית מיכה נזעקו וידביקו את בני דון: ויקראו אל בני דון ויסבו פניהם ויאמרו למיכה מה לך פי נזעקת: ויאמר את אלהי אשר עשיתי לקחתם ואת הפהן ותלכו ומה לי עוד ומה זה תאמרו אלי מה לך (י"ח, כב-כד)

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

9	ויילכו בני דן לדרפם וירא מיכה פי חזקים המה ממנו ויפן וישב אל ביתו (י"ח, כו)	וישפם לכן בבקר וינשק לכניו ולכנותיו ויכרו אותם וילך וישב לכן למקמו: ויעקב הלך לדרפו ... (ל"ב, א-ב)
---	---	---

1. תוספתא סנהדרין (צוקרמאנדל) פי"ד ה"ח

'ויהונתן בן גרשם בן מנשה' וכי בן מנשה הוא והלא בן משה הוא ולמה ניתלה דבר במנשה? אלא מלמד שתולין חובה בחייב.

2. בבלי בבא בתרא קי ע"א

'ויסורו שם ויאמרו מי הביאך הלום ומה אתה עושה בזה ומה לך פה' - אמרו לו: לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: 'אל תקרב הלום'? לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: 'מה זה בידך'? לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: 'ואתה פה עמוד עמדי'? תעשה כומר לע"ז?! אמר להן, כך מקובלני מבית אבי אבא: לעולם ישכיר אדם עצמו לע"ז ואל יצטרך לבריות. והוא סבר: לע"ז ממש; ולא היא, אלא ע"ז - עבודה שזרה לו, כדאמר ליה רב לרב כהנא: נטוש נבילתא בשוקא ושקול אגרא, ולא תימא גברא רבא אנא וזילא בי מילתא. כיון שראה דוד שממון חביב עליו ביותר, מינהו על האוצרות, שנאמר: ושבו אל בן גרשם בן מנשה נגיד על האוצרות. וכי שבו אל שמו? והלא יהונתן שמו! א"ר יוחנן: ששב לא-ל בכל לבו.

3. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת ויצא סימן יב

ורחל לקחה את התרפים, למה גנבה אותם כדי שלא יהו אומרים ללבן שיעקב בורח עם נשיו ובניו וצאנו... ועוד כדי לעקור עכו"ם מבית אביה נתכוונה.

4. בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת מקץ פרשה צב

וימצא הגביע באמתחת בנימן כיון שנמצא הגביע אמ' ליה מה גנבה בר גנבתה.